

't Ossehoofd

Berckheidelaan 8
1701 VG Heerhugowaard
tel.: 072 - 5744959
Fax: 072 - 5726455
Rek nr.: 38.69.36.803

ASTMA BIJ DE KAT

Indien uw kat een aanhoudende of chronische hoest heeft kan astma de oorzaak zijn. Astma is de meest voorkomende reden van chronisch hoesten bij katten. Bij de meeste katten zijn er slechts milde verschijnselen, maar in een aantal gevallen kan het gaan om een levensbedreigende aandoening (acute Astma) of kan de aandoening in de toekomst een bedreiging vormen.

Wat is astma

Astma bij de mens is een chronische ontsteking van de luchtwegen die niet wordt veroorzaakt door een infectie. Ook bij de kat met astma zijn de luchtwegen permanent ontstoken zijn. Deze chronische ontsteking is ook aanwezig als de kat geen astmatische verschijnselen vertoont maar alleen af en toe hoest. De ontsteking veroorzaakt zwelling van de luchtwegen en kan gepaard gaan met overmatige slijmvorming. Deze voortschrijdende ontsteking veroorzaakt vernauwing of verstopping van de luchtwegen met het verloren gaan van longweefsel tot gevolg.

Waarom lijkt het al erger te worden?

De luchtwegen van een astmatische kat reageren overgevoelig. Als gevolg van deze prikkel van buitenaf treedt bij de astmatische kat een spasme van de luchtwegen op, terwijl een gezonde kat op deze zelfde prikkel geen reactie zou vertonen. De 'trigger' van dit spasme van de luchtwegen kunnen irriterende stoffen zijn zoals sigarettenrook maar ook pollen of huisstof. De combinatie van luchtwegspasmen en overmatige slijmproductie geeft een duidelijke vernauwing van de luchtwegen. Katten met vernauwde luchtwegen hebben moeite voldoende lucht in en uit de longen te krijgen.

Wat zijn de verschijnselen van astma

De meeste katten met astma zullen hoesten (een droge hoest waarbij geen slijm vrijkomt) en piepend of moeilijk ademen. Sommige katten hebben al langere tijd een klein hoestje. Bij andere katten uit de ziekte zich meer in de vorm van een plotselinge astma-aanvallen met een gierende ademhaling en een ernstig tekort aan lucht. De ademhaling wordt vaak verder bemoeilijkt doordat bij elke ademhaling bij het leegpersen van de longen de luchtwegen worden dichtgedrukt waardoor deze nog verder vernauwen. Dit betekent dat lucht die naar binnen gezogen is, er moeilijker weer uitgaat en er dus lucht gevangen blijft in de longen (emfyseem). Katten met een ernstige aanval kunnen met hun mond open ademen.

Hoe kan een dierenarts zien dat uw kat astma heeft

Een dierenarts kan vermoeden dat uw kat astma heeft op grond van het ziekteverloop en de typische verschijnselen. Echter voor een juiste diagnose is een serie diagnostische onderzoeken nodig, voornamelijk om andere oorzaken van longaandoeningen uit te sluiten. Soms is bij het luisteren naar de longen van een astmatische kat piepen en kraken te horen. Bij sommige katten is dor het betasten van de keel hoesten op te wekken. Bij andere katten is er bij een uitwendig onderzoek echter geen enkele afwijking te constateren. Röntgenfoto's zijn zeer nuttig in het stellen van de diagnose en het inschatten van de ernst van de aandoening. Alhoewel bij de meeste

dierenkliniek@ossehoofd.nl
www.ossehoofd.nl

katten met astma op röntgenfoto's longschade zichtbaar is, zijn er bij sommige katten op foto's juist geen afwijking te vinden.

Ook het verzamelen van slijm-monsters uit de luchtwegen speelt een belangrijke rol in het onderzoeken van de luchtwegen. Nadat de kat onder narcose is gebracht kan met een bronchoscoop (een soepele buis waarmee men in de luchtwegen kan kijken) de luchtwegen worden bekeken op afwijkingen. De luchtwegen van de kat zijn echter zeer klein en het kan daarom lastig zijn diep in deze nauwe luchtwegen te kijken.

Vaak is het voor een dierenarts dan nog wel mogelijk een katheter diep in de longen te schuiven om zo slijm te verzamelen voor onderzoek. Astma bij mensen wordt vaak vastgesteld door longfunctie-onderzoek (het meten van de hoeveelheid lucht en de druk waarmee die wordt in- en uitgeademd). Praktische problemen sluiten gebruik van dergelijk methoden voor onderzoek bij de kat voorlopig uit.

Wat kan ik doen om mijn kat te helpen

Indien de oorzaak van de astma-aanvallen kan worden opgespoord moet worden geprobeerd de kat hieraan niet meer bloot te stellen. Dit blijkt in praktijk echter vaak niet haalbaar. In het algemeen zal het verminderen van contact met irriterende stoffen, zoals sigarettenrook, stoffige kattenbakken en drijfgassen van spuitbussen, helpen de verschijnselen bij de kat te verminderen. Omdat overgewicht vaker voorkomt bij astma is het verstandig een dieet-programma in te stellen bij te zware katten.

Wat kan een dierenarts doen om uw kat te helpen

Katten met milde verschijnselen die af en toe optreden, hoeven soms niet behandeld te worden. Katten met matige tot ernstige ziekteverschijnselen hebben medicatie nodig om de verschijnselen van astma en/of de frequentie van de aanvallen te verminderen. Feline astma is niet te genezen. Langdurige medicatie is dus waarschijnlijk. Indien uw kat een ernstige astma-aanval doormaakt kan het nodig zijn dat de kat wordt opgenomen voor toediening van zuurstof en injecties met medicijnen.

De eerste stap in het behandelen van astma is het verminderen van de verschijnselen door de onderliggende ontstekingen te onderdrukken. Hiertoe zijn gewoonlijk steroïden nodig in doseringen welke ontstekingsremmend werken. Daarnaast is voor het onder controle van de aandoening en het verminderen van de bijwerkingen van steroïden vaak nog een andere therapie nodig. Broncho-dilatoren openen (dilateren) de luchtwegen (bronchiën). Medicijnen zoals theophyline zijn dan ook vaak nuttig. Alhoewel er een aantal nieuwe therapieën zijn ontwikkeld voor gebruik bij humane astmapatiënten zijn deze geen van allen uitgebreid onderzocht voor gebruik bij de kat. Ze zouden daarom bij een individuele kat niet gebruikt moeten worden voordat blijkt dat gebruikelijke therapieën onvoldoende werken.

Een recente ontwikkeling in de behandeling van Feline astma is de introductie van inhalatie-medicatie (steroïden en bronchodilatoren). Inhalatiemedicijnen worden meestal toegediend via een speciaal ontwikkeld masker. Na een periode van oefenen accepteren de meeste katten dit goed. De voordelen van deze manier van toedienen zijn:

- Het medicijn komt rechtstreeks op de plaats van bestemming waardoor de rest van het lichaam ontlast wordt. Dit is vooral van belang bij langdurig gebruik van medicijnen.
- Het kan moeilijk zijn om gedurende een lange periode tabletten te geven. Bovendien accepteren veel katten het voor katten ontwikkelde masker beter. Als een inhalator is voorgeschreven zal uw dierenarts u voordoen hoe die correct moet worden gebruikt.
- Zorg er eerst voor dat de astma bij uw kat effectief is behandeld met tabletten of injecties. Niet alleen omdat het voor een benauwde kat moeilijker is om via een masker te ademen, maar ook omdat als de diepere luchtwegen vol zitten met slijm de inhalatie medicatie niet goed diep kan doordringen in de longen en daardoor niet goed lijkt te werken.
- Oefen eerst regelmatig met het ademen door het masker zonder spray. Geeft daarna een vorm van beloning.
- Dien de spray toe vóór de kat het masker wordt opgezet. Veel katten schrikken namelijk van het geluid dat de spray maakt. Vervolgens krijgt de kat tien seconden de tijd om in te ademen. Katten met ernstige astma hebben daarnaast evengoed nog een lage dosis corticosteroïden in tabletvorm nodig. Bacteriële infecties zijn ongewoon bij astma en antibiotica zullen dan ook meestal niet worden voorgeschreven
- Onze ervaring is dat het inhalatie masker eigenlijk altijd werkt als wij het toe dienen en dat slechts een of een aantal keer per week voldoende is . Indien de inhalatie niet lijkt te werken is dan ook eigenlijk altijd terug te voeren op een de wijze van toediening.
- Eventueel kan dan worden opgenomen om de kat te leren hoe het moet en de juiste dosering te bepalen.

Astma is een levenslang bestaande aandoening die waarschijnlijk met de tijd verergert. Katten met de ernstige vorm hebben hun hele leven begeleiding en regelmatig (zo niet continu) behandeling nodig. Met de juiste behandeling kunnen de meeste katten met astma een uitstekend leven hebben.